

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00592188
Ons Kenmerk : ODH-2021-00007115
Datum : 29 maart 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 16 september 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op renovatiewerkzaamheden van een achterhuis van de woning gelegen aan de Dorpsstraat 46 te Giessenburg. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode 1 augustus 2021 tot en met 31 januari 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan New-ton Architects & Engineers;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag van 16 september 2020 en de aanvullende documenten van 9 december 2020 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 januari 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol (zie vs. 3) op te sturen;
 - het aanbrengen van de permanente voorzieningen uiterlijk een week voorafgaand aan het plaatsen schriftelijk te melden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van te voren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

- 2 Minimaal één week voor de plaatsing van de eerste voorzieningen dienen de details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de tijdelijke en permanente voorzieningen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op www.ODH.nl.ddd
- 3 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het Activiteiten- en Mitigatieplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a De voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b Aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c De uit te voeren werkzaamheden;
 - d De periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e De mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f De momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol (vs. 3) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 5 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw.
- 6 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het rapport 'Activiteitenplan gierzwaluw – In het kader van de Wet natuurbescherming' van 30 juli 2020 en de aanvullende stukken van 9 december 2020 en 25 maart 2021.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven

- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
 - Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.
- 7 Indien één of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dient hiervoor een minimaal gelijkwaardige maatregel voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 8 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

- 9 De permanente nestkasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.
- 10 Tijdens de periodieke onderhoudscontrole van de woningen dienen de aangebrachte permanente gierzwaluw dakpannen meegenomen te worden en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat deze weer functioneel is. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.
- 11 Klimatologische omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat in augustus nog broedgevallen van de gierzwaluw voorkomen. Voorafgaande aan de werkzaamheden dient door een deskundige vastgesteld te worden dat er geen gierzwaluwen meer aanwezig zijn in het plangebied op het moment dat het dak van het achterhuis wordt verwijderd. Indien er nog gierzwaluwen aanwezig zijn dient te worden gewacht met de uitvoering van de werkzaamheden.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde (bijvoorbeeld de Vereniging van Eigenaren) dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor de onderhoudsverplichting. Dit dient contractueel vastgelegd te worden.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 16 september 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op renovatiewerkzaamheden van een achterhuis van de woning gelegen aan de Dorpsstraat 46 te Giessenburg. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierwaluw.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode 1 augustus 2021 tot en met 31 januari 2023.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- 'getekende machtigin1', new-ton Architects & Engineers, 7 september 2020;
- 'Activiteitenplan gierwaluw – In het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20200714v01, 20 juli 2020;
- Quickscan – In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland', Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20200701v01, 10 juli 2020;
- 'Constateringsrapportage Gemeente Molenlanden Dorpsstraat 46 Giessenburg', gemeente Molenlanden, zaaknummer 1059966, 14 mei 2020.

Op 9 december 2020 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- E-mailbericht 'Aanvullende informatie Zaaknr. 00592188 Dorpsstraat 46 Giessenburg', Ecoresult B.V., 9 december 2020;
- 'Nader onderzoek vleermuizen, huismus en gierwaluw – In het kader van de Wet natuurbescherming', Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20201003v01, 9 oktober 2020.

Op 25 maart 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- E-mailbericht 'RE: Voorzieningen zaaknr 00592188 – Dorpsstraat 46 te Giessenburg', Ecoresult B.V., 25 maart 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is verzocht om aanvullende gegevens en is de procedure op 7 december 2020 opgeschort.

Op 9 december 2020 zijn aanvullende gegevens ontvangen en is de procedure hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 15 oktober 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gierzwaluw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- Er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- De ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is, en;
- De maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

Initiatiefnemer is voornemens om een achterhuis van de woning aan de Dorpsstraat 46 te Giessenburg te renoveren. Hierbij wordt ook het dak en achtergevel van de woning vervangen. Het voornemen is de werkzaamheden na het broedseizoen van de gierzwaluw te starten, te weten augustus 2021, waarna de werkzaamheden in december 2021 afgerond zullen worden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van gierzwaluw binnen het plangebied. Het onderzoek is niet volledig uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Er is afgeweken op de volgens het kennisdocument geschikte starttijd voor de inventarisatie, door een half uur later te starten en te eindigen dan toegestaan. Hier is echter voor gekozen, omdat in de praktijk het voorkomt dat er ook vlak na zonsondergang nog invliegers zijn waar te nemen. Er is aannemelijk gemaakt dat de functies van het projectgebied voor de gierzwaluw in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gierzwaluw is in het projectgebied aangetroffen. Onder het oostelijk dakvlak tussen de dakpannen van het achterhuis zijn 15 nesten aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan gierzwaluw – In het kader van de Wet natuurbescherming' van 30 juni 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 9 december 2020. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de gierzwaluw en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. Voor aanvang van de werkzaamheden, welke starten vanaf augustus 2021 en na het broedseizoen van 2021, zijn acht gierzwaluwkasten gerealiseerd aan de voorgevel van het hoofdgebouw, gelegen aan de voorzijde van het plangebied. In de permanente situatie worden 42 gierzwaluw dakpannen gerealiseerd in het dak van het achterhuis. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de gierzwaluw.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan 15 nesten van de gierzwaluw verloren. In de permanente situatie zijn 50 voorzieningen beschikbaar. Vóór het broedseizoen van 2021 worden van dit aantal acht gierzwaluwkasten van het type Vivara Pro NK GZ 08 opgehangen op de noordgevel van het voorhuis. De plaatsing en type voorzieningen voldoen aan de eisen die gesteld zijn vanuit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Tijdens de renovatie van het dak van het achterhuis worden in het dakvlak 42 gierzwaluw dakpannen gerealiseerd, waarvan 30 op het oosten en 12 op het westen georiënteerd. Om te voorkomen dat de combinatie gierzwaluw dakpannen, dakisolatie en een zonnige oriëntatie voor te hoge temperaturen in de nestplaats zorgt, worden ventilatiedakpannen aangelegd boven de openingen van de gierzwaluwen. Tevens worden nestholtes onder het dakvlak gerealiseerd, waardoor de gierzwaluwen niet direct onder het dakvlak komen te zitten. De 15 nesten die verloren gaan ruim voldoende gecompenseerd. Met voorgaande maatregelen worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. In de directe omgeving van de huidige nesten bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven.

Er dienen ten alle tijden voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig te zijn. De voorzieningen moeten op zijn minst functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de gierzwaluwkasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en, indien nodig, de functionaliteit van de kasten hersteld wordt. Voorgaande hebben we opgenomen in voorschrift 9. Daarnaast dienen ook de gierzwaluw dakpannen tijdens de periodieke onderhoudscontrole van het achterhuis gecontroleerd te worden op de functionaliteit. Voor deze voorzieningen geldt ook dat, indien nodig, de functionaliteit weer hersteld wordt. Dit is opgenomen in voorschrift 10.

In augustus 2021 worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er gierzwaluwen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het dak te verwijderen, waarna vervolgens de renovatiewerkzaamheden starten. Er kunnen echter nog incidentele broedgevallen voorkomen in augustus in verband met mogelijke slechte weersomstandigheden. Daarom is het van belang dat kort voorafgaand aan de werkzaamheden een ecologische controle plaats vindt door een ecologische deskundige op het gebied van de gierzwaluw. Indien de soort niet meer aanwezig is, kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd. Voorgaande hebben wij opgenomen in voorschrift 11. De werkzaamheden zullen afgerond zijn vóór het broedseizoen van 2022, waardoor het plangebied weer beschikbaar is voor de gierzwaluw. Indien individuen vroeger arriveren voor het broedseizoen, zijn er reeds voorzieningen beschikbaar aan het voorhuis.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het projectgebied en op grotere schaal binnen gemeente Molenlanden. De populatie binnen deze gemeente bestaat uit meerdere kolonies gierzwaluwen. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 3 en 4 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

De staat van het achterhuis op Dorpsstraat 46 te Giessenburg is slecht en staat op instorten. Met harde wind waaien regelmatig dakpannen van het dak en de staat van het dak verslechtert, waardoor een ingreep noodzakelijk is om de openbare veiligheid in en rondom het plangebied te kunnen waarborgen.

Uit de "Constateringsrapportage van de gemeente Molenlanden Dorpsstraat 46 Giessenburg" van 13 mei 2020 blijkt eveneens dat het dak in zeer slechte staat verkeert. Er zitten gaten in het dak, er zijn dragende delen aangetast door houtrot en op sommige plaatsen zijn deze zelfs helemaal weg. De zoldervloer is niet meer te betreden. De verdiepingvloer is op verschillende plekken aangetast door houtrot en ook daar zitten gaten in. In de muren zitten scheuren en gaten. Het pand is zijn stabiliteit aan het verliezen, doordat het niet meer één geheel vormt. Bij slecht weer kan hierdoor een onveilige situatie ontstaan, zeker omdat het pand op de erfgrans staat.

Op grond van het bovenstaande achten wij het belang 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de in het plangebied aanwezige gierzwaluwen, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege het verval van het achterhuis gelegen aan de Dorpsstraat 46 te Giessenburg. Middels het vervangen van het dak en de achtergevel wordt verder verval voorkomen. Mede doordat de openbare veiligheid in het geding komt zijn deze werkzaamheden noodzakelijk. Alternatieve werkwijzen zijn niet mogelijk omdat in dit geval groot onderhoud of renovatie als in spouwmuurisolatie niet leiden tot een verbeteringsopgave. Bovendien gaan de aangetroffen nestlocaties verloren indien de genoemde werkzaamheden niet uitgevoerd zullen worden. De werkzaamheden worden uitgevoerd nadat de mitigerende maatregelen zijn getroffen en vallen daarnaast buiten de kwetsbare (broed-) periode van de gierzwaluw, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Hiermee worden effecten op de gierzwaluw zoveel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gierzwaluw zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Giessenburg bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.